

Frans-Vlaanderen, tussen West-Vlaams en Nederlands

Henri Vaassen is docent Nederlands in Duinkerke en voorzitter van het Huis van het Nederlands in Belle. Ik ontmoette hem naar aanleiding van een uitzending over de Nederlandse taal voor de Frans-Vlaamse [Radio Uylenspiegel](#). Henri bevestigt dat ongeveer 20.000 mensen in het noorden van Frankrijk Nederlands leren. Hij brengt ook goed nieuws met betrekking tot de start van officieel tweetalig onderwijs Nederlands-Frans: een eerste project wordt dit jaar nog opgestart in Rosendael bij Duinkerke.

Veel Vlamingen denken dat er een verband bestaat tussen die 20.000 studenten die Nederlands leren, en het spreken van de West-Vlaamse streektaal aldaar. Henri wil ons niet teleurstellen maar: 'de waarheid is dat wie vandaag de dag Nederlands studeert in Frans-Vlaanderen voor de overgrote meerderheid, geen kennis heeft van de streektaal'.

In het café of op de markt kan je nog wel Vlaamsch horen *klappen* door oudere mensen. Door de vele naamborden in het *Vlaamsch*, zou je fout kunnen concluderen dat de streektaal nog springlevend is. Karel Appelmans, een Gentenaar die al enkele jaren in Frans-Vlaanderen woont, is er — en terecht — fier op: met zijn vereniging Euvo heeft hij duizenden Vlaamse naamborden op huizen aangebracht. Maar dat is nog geen garantie dat de eigenaars van die huizen West-Vlaams of Nederlands spreken. Ze houden nog van de klanken van hun oude taal, dat wel. Maar de kennis ervan is meestal herleid tot de kennis van enkele woorden en zinnen, en een leeuwenvlag in de tuin.

ANVT KIEST TEGEN HET NEDERLANDS

De laatste jaren wordt onder de naam *Flamand Occidental* een revival van de streektaal gestimuleerd met cursussen en opleidingen in de volkstaal. Dit is het werk van de vereniging [Akademie voor Nuuze Vlaemsche Taele \(ANVT\)](#). Een duizendtal cursisten volgen deze opleidingen in de streektaal. De ANVT biedt de gemeenten ook een tweetalig charter aan met als doel de naam van de gemeente, soms ook de straatnaamborden, en de toeristische informatie in het West-Vlaams & Frans te vermelden.

Maar de sterkte van de ANVT berust vooral in haar lobbywerk bij allerlei lokale politieke mandatarissen, burgemeesters, leden van de Regionale Raad, volksvertegenwoordigers. Zo is onlangs door de Regionale Raad van ' Hauts-de-France' het West-Vlaams als regionale taal erkend. Sterker nog, de Regionale Raad wil overgaan tot de oprichting van een 'Publieke Office van het West-Vlamsch' (sic).

De erkenning van de regionale taal zou al bij al goed nieuws betekenen, ware het niet dat het ANVT kiest voor het West-Vlaams, los van het Nederlands.

Erkenningsnummer P 209916

-
JAARGANG 32
NUMMER 8
OKTOBER 2022

maandelijkse uitgave
verschijnt niet in januari en in juli

De volledige ploeg:

Karel Adams
Herman Keersmaekers
Johan Boodts
Michel Roelens (opmaak)
Mieke Govaert
Marijke Van Hoecke
Wim De Wit
Marc Joris

Nieuwe Acties

Pag. 3: Stichting tegen Kanker –
Design Fest - Zone Bruxelles - Alpro

Antwoorden
Pagina 4

De Taalgrabbelton
Pagina 5

Voor sommige mensen van de Akademie voor nuuze Vlaemsche Taele is het Nederlands gewoon een vreemde taal die niets met het West-Vlaams te maken heeft.

Enkele Frans-Vlamingen klagen deze situatie aan. Ze willen dat de erkenning van het West-Vlaams als streektaal wordt verbonden aan de erkenning van het Nederlands. Men komt tot de Kafkaïaanse situatie dat de Regionale Raad van de regio 'Hauts-de-France' pro West-Vlaams is, terwijl politici van de Regionale Raad van het Noorden departement het onderwijs van het Nederlands steunen.

Dat West-Vlaamse organisaties het onderwijs van het West-Vlaams in Frans-Vlaanderen steunen om er, kost wat kost, het personeel dat ze te kort hebben, te kunnen rekruteren, kunnen ze missen als kiespijn. Wil iemand van de West-Vlaamse werkgeversorganisaties opstaan en duidelijk maken dat de taal van het Vlaamse bedrijfsleven het Nederlands is?

Ook de Vlaamse regering zou een zinvolle rol kunnen spelen in dit verhaal. Men kan zich toch afvragen waartoe meer Vlaamse macht leidt als ons internationaal cultureel beleid het onderwijs van het Nederlands in Frans-Vlaanderen niet steunt, ook niet financieel. Terwijl zwijgt de Taalunie in alle talen en bewijst ze haar irrelevantie in de grensgebieden en in de steun aan de Nederlandse taal *extra muros*.

WIDO BOUREL (Uit Doorbraak van 10 mei 2019, ingekort)

Engels wordt alsmar populairder als tweede taal in Wallonië

"Engels wordt alsmar populairder als tweede taal in Wallonië" is de titel van een artikel van 29 augustus 2022 op vrt nws op het internet.

Wij kunnen daarin lezen dat het lesvak Nederlands minder gekozen wordt bij Waalse scholieren in de eerste graad van het secundaire onderwijs in vergelijking met het jaar daarvoor.

In het Franstalig secundair onderwijs kan er in bepaalde scholen gekozen worden voor immersieonderwijs in het Nederlands, dat is bijv. wiskunde of aardrijkskunde in het Nederlands. In Vlaanderen is dat wettelijk niet mogelijk, wel gebeurt het op proef in 9 Vlaamse scholen.

De drie Belgische gemeenschappen, de Vlaamse, Franse en Duitstalige zijn apart bevoegd voor persoonsgebonden materies zoals o.a. hun onderwijs. Elke Gemeenschap mag dus zelfstandig beslissen hoe ze hun onderwijs organiseren.

In Brussel mogen de leerlingen in Franstalige scholen, in de 1e graad secundair, NIET kiezen en blijft dus het Nederlands als tweede taal verplicht. (Uiteraard, zouden wij zeggen!)

Toch vinden we dat zolang er enorme geldstromen van Vlaanderen naar Wallonië lopen (zoals deze via de sociale zekerheid of intrest op de staatsschuld) het een vanzelfsprekende eis is om ONZE TAAL ook in het Belgisch Franstalig onderwijs verplicht te maken en niet langer een vrijblijvende keuze. Het zou tevens een blijk zijn van echte federale loyautéit.

Mogelijkheid tot contact: Caroline Désir.

Ministre de l'Education Wallonie-Bruxelles, Place Surllet de Chokier, 15-17 te 1000 Brussel
caroline.desir@gov.cfwb.be

Haar medewerkers en
-werkers

Marijke Van Hoecke

(Minister van Onderwijs in de Franse Gemeenschap Caroline Désir (PS) zou nu toch Nederlands of Duits verplichten vanaf het derde leerjaar basisonderwijs, maar dan pas vanaf het schooljaar ...2027-2028)

ACTIEPUNTEN

Stichting tegen Kanker

De Stichting tegen Kanker, die in verschillende Vlaamse steden de zgn. 'Levensloop' organiseert, verzamelt zo de nodige gelden om wetenschappelijke projecten financieel te steunen die aan kankeronderzoek doen. Instellingen of organisaties die beroep willen doen op deze financiële steun voor hun kankeronderzoek moeten dat doen in een livijg document, in het Engels!

Dit staat te lezen op de webstek van de Stichting tegen Kanker.

Opmerkelijk is ook dat deze Stichting tegen Kanker een unitaire stichting is! Bij sommige leden van de Raad van Bestuur staat de vermelding van hun functie met de vermelding 'Université Catholique de Louvain'.

Ook nog opvallend is de vermelding "Le Président" (i.p.v. voorzitter).

Hoofdzetel van Stichting tegen Kanker

Stichting van openbaar nut, Leuvensesteenweg 479 te 1030 Brussel

Bedrijfsnummer: 0873.268.432

Tel. 02 733 68 68

Fax 02 734 92 50

www.kanker.be contactformulier

Design fest

Het is al wat geleden maar het komt wellicht terug en daarom halen we het zeker aan: "Een festival dat ruimte biedt aan ontwerpers om grensverleggende ideeën te presenteren. Met een focus op duurzaamheid in al haar facetten. Dat de bezoekers en bewoners van Gent niet alleen inspireren, maar ook uitdagen en aanzetten tot dialoog."

Onder de naam van Design Fest en met woorden als 'MISSION STATEMENT', 'Be Wild, Act and Change', food waste, water, biobased materials, technologie, urban mining, crafts...

In ieder geval is er erg weinig nagedacht over de gebruikte termen, die klakkeloos overgenomen zijn uit het Engels en enkel een holle en hoogdravende indruk geven. Grensverleggend? Plat gekopieerd ja.

Er is nog tijd om de inrichters tot wat bezinning aan te sporen.

Stralen: info@designfestgent.be of rechtstreeks naar de directeur Katrien.Laporte@stad.gent

Zone Bruxelles

Wie vanuit een Vlaams treinstation als Engelstalige vreemdeling een treinticket richting Brussel wilt verkrijgen, krijgt uit de stationsautomaat een document met als bestemming 'Zone Bruxelles'. Niet eens tweetalig, gewoon enkel in het Frans, zo moet onze hoofdstad volgens de NMBS overkomen aan elke buitenlander.

Schrijven: NMBS Marketing & Sales

Customer Service B-MS.14 Hallepoortlaan 40 1060 Brussel

Stralen: klantendienst@b-rail.be of op hun webstek

bellen 02 528 28 28

faxen 02 528 21 39

Alpro

De fabrikant van sojaproducten heeft in het Vlaamse Sint-Denijs-Westrem een gebouw staan. Langs de Kortrijkse steenweg, richting Gent valt het wel degelijk op. Allemaal erg Vlaams, zouden we zeggen. Enkel, op hun gebouw staat alleen een boodschap bestemd voor de Engelstaligen: 'Feeding our future with plants since the 80s'

We zijn er haast zeker van dat hier vooral Nederlandstaligen voorbijkomen. Wie helpt Alpro van het waanidee af dat er in Sint-Denijs-Westrem veel Engelstaligen in de buurt wonen?

Alpro:
Schrijven: Kortrijksesteenweg 1093 9051 Gent
Bellen: 09 260 22 11
Stralen: op hun webstek

Wie Nederlands/Landstaal nog niet ontvangt, meldt dit vandaag nog aan nederlandslandstaal@vzb.vlaanderen of aan het secretariaat van de VVB. Indien u de stuurgroep wilt versterken, kan u zich ook op dezelfde wijze aanmelden.

ANTWOORDEN

Reactie op het punt Lourdes in het nummer van september 2022

15 september 2022

Geachte heer,

Via de beheerder van de kathedraal in Mechelen kreeg ik uw onderstaand bericht door.

De kardinaal is inderdaad voorgegaan in de internationale viering op 21 augustus in Lourdes. We hebben het hier inderdaad over een internationale viering waar een kleine tienduizend mensen bij elkaar zijn van allerlei nationaliteiten.

Dat deze viering zou gebeuren in de taal van de bisschop die voorgaat is niet correct, het is dan ook geen Belgische viering. Omdat men in Frankrijk is blijft de hoofdtaal Frans, er worden dan wel eens korte stukken in een andere taal gezegd, maar omdat de viering dit internationale karakter heeft, is het begrijpelijk dat men deze niet alleen in het Nederlands kan doen. De viering wordt ook weergegeven op grote schermen en wordt afwisselend ondertiteld in een vijftal talen, ook de liederen worden in deze talen gezongen. Dat zal waarschijnlijk minder overkomen op de TV-uitzending.

Op vlak van de diocesane bedevaart wordt er een juist evenwicht bewaard tussen Nederlands en Frans. Maar deze vieringen worden niet uitgezonden.

Ik hoop u in elk geval met dit antwoord wat meer duidelijkheid gegeven te hebben.

Voor het secretariaat van Kardinaal J. De Kesel Aartsbisschop van Mechelen-Brussel

Els Van Mulders

BERICHT vanop webstek van Sint-Rombouts kathedraal

Noot van de redactie bij dit antwoord:

In het bericht van Els van Mulders (secretariaat aartsbisdom) wordt niet geantwoord op onze vraag.

Op onze vraag waarom kardinaal De Kesel op 21 augustus enkel Frans sprak kwam geen antwoord. Bovendien was hij daar aanwezig samen met enkele honderden Vlaamse bedevaarders van Ziekenzorg (Samana)“.

Voor vele aanwezigen kwamen dit als discriminerend over!

Ook vandaag, 12 oktober 2022, konden we vaststellen dat de voorganger, een Italiaanse bisschop, zijn eigen taal sprak (Italiaans) tijdens de gehele Internationale viering in Lourdes!!

DE TAALGRABELTON

Kris De Leeneer

We doen onze hoed af voor
Kris De Leeneer!
Hij zet op zijn gebouw langs
de autosnelweg in Lokeren:
“Logistiek, anders”.
Dat doet zo deugd.

Huiswerk

En voor “Huiswerk” een bank vooruit en een kus van
juf!
“Huiswerk” is een vindingrijk bedrijf dat binnen- en bui-
teninrichtingen ontwerpt
Schoolstraat 24 9040 Gent, een zaak op een hoek.

Blokken

In het programma Blokken van woensdag 14 september 2022 vertelt een zekere Marlies over haar linge-
riezaak “Dag en Nacht” in Langemark.

Ze liet wel een steekje vallen door nog “homewear” te vernoemen. En ja, de presentator Ben Crabbé vroeg
wat dit inhield, een signaal om het inderdaad in het Nederlands te zeggen. Wij denken aan binnenhuiskledij.

Student Kick Off mag niet, dan maar dansen tijdens Springuur

AALST
De stad Aalst organiseert in samenwerking met de hogescholen een grootse opening van het academiejaar. De naam *Kick-Off* mocht evenwel niet van het schepencollege: het moest Vlaams zijn.

Op 30 september wordt nu gedanst tijdens het feest *Springuur*. “Je kunt als stad niet enerzijds taalcurssussen Nederlands promoten en anderzijds zelf geen Nederlands gebruiken bij de organisatie van eigen activiteiten”, zegt schepen van Vlaamse Zaken Karim Van Overmeire (N-VA).
Springuur vindt plaats op vrijdag 30 september van 16 tot 23.30 uur op de Hopmarkt. De toegang is gratis. Double D ft. Eva

De Roo, Eagl vs. Kestified, Flavour Drop, Gustj'n en Indecks staan op de affiche. Er is ook een dj-wedstrijd.

De naam van de activiteit moest en zou voor de stad Aalst, die het feest samen met de hogescholen HoGent en Odisee, Cinema en Biensoigné organiseert, Vlaams zijn. *Kick-Off* kon niet door de beugel. Daarom is het *Springuur* geworden.

“Het is een algemene lijn om zo veel mogelijk Nederlandstalige benamingen te gebruiken”, zegt schepen van Vlaamse Zaken Karim Van Overmeire (N-VA). “Je kunt als stad niet de taalwetgeving strikt toepassen aan de lokaal en opscholen spandoeken hangen om Nederlands te spreken en zelf geen Nederlands gebruiken voor activiteiten.” (LDS)

Springuur

Bravo voor Aalst.

Als het goed is, zeggen we het ook.

World Cleanup Day

Ter info (n.v.d.r.): **World Cleanup Day** is een wereldwijd sociaal initiatief, dat tot doel heeft het wereldwijde probleem van vervuiling door achtergelaten of illegaal gestort afval (zwerfafval) te bestrijden. Het initiatief bestaat uit het organiseren van en deelnemen aan het opruimen van afval.

Moet deze aankondiging zo nodig in het Engels?

Mechelen

Een aandachtige lezer bezorgde ons volgende foto's uit een Mechelse winkelstraten. Hoog tijd voor het Mechels stadsbestuur om de taalzondaars erop te wijzen dat Mechelen in Vlaanderen ligt waar het Nederlands de voertaal is.

Kerk en Leven

Een bloemlezing uit de teksten van Kerk en Leven nr.41 van 12/10/2022:

“Fair Trade, Repair Café, Honesty Boxes, Sabbatical Days, Godly Play, Human Rights, Circels of Trust, We have the Choise, Cafaitth .....”

De Kerk die opkomt voor discriminatie, maar niet voor discriminatie van de taal van de gelovige lezers!